

Kokkolan kaupungin kotouttamisohjelma 2023-2026

Kotouttamisen edistämisen tarkoituksena on tarjota maahanmuuttajalle mahdollisimman pian maahantulon jälkeen suomalaisen yhteiskunnan aktiivisen ja tasavertaisen jäsenen tarvitsemat valmiudet. Onnistuneessa kotoutumisessa maahanmuuttaja saavuttaa tasavertaisen aseman yhteiskunnassa ja kotikunnassaan niin oikeuksien kuin velvollisuuksien osalta unohtamatta kuitenkaan oman kielen ja kulttuurin säilyttämistä.

Kokkolan kotouttamisohjelman tarkoitus on edistää yksilöiden ja perheiden hyvinvointia, vahvistaa työllistymisen edellytyksiä, tukea sosiaalisten verkostojen luomista ja luoda puitteita, jotta Kokkolasta tulisi maahanmuuttajille kotikaupunki. Maahanmuuttajalapsiperheiden osalta Kokkolan kaupunki on Unicefin Lapsiystävällisenä kuntana sitoutunut huomioimaan toiminnassaan kansainvälisen lapsen oikeuksien sopimuksen ja sen veloitteiden toteuttamisen. Lapsen oikeuksien sopimus koskee kaikkia alaikäisiä, ja erityisesti haavoittuvassa asemassa olevia lapsia.

Kotouttamisohjelma tukeutuu kaupungin arvoihin ja linkittyy kaupunkistrategiaan sekä sitä tukevien kehittämisohjelmien tavoitteisiin. Kotouttamisohjelmassa ei ole kuvattu olemassa olevia palveluita tai rakenteita. Ohjelmassa nostetaan esiin eri kokonaisuudet, joissa on omat tavoitteensa, toimenpiteet, aikataulu, vastuutahot ja mittarit. Yhteiskunta elää ja muuttuu, mikä heijastuu myös kotoutumisen toimintaympäristöön. Ohjelma on laadittu siten, että uusia tavoitteita ja mittareita voidaan tarvittaessa lisätä tai poistaa.

Asuminen

Tavoite	Toimenpide	Aikataulu	Vastuutaho / Kumppanit	Mittari
Kohtuuhintainen ja monipuolinen asuntotarjonta koko kaupungin alueella	<p>ARA- ja vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen riittävä uudistuotanto ja uusien kerrostaloalueiden monipuolisuuden varmistaminen asunto- ja maapoliittisin sekä kaavoituksellisin keinoin</p> <p>Asuntorakentamisen edellyttämän infrastruktuurin toteutumisen varmistaminen</p> <p>Valtion tukitoimet asuntokannan ylläpitoon ja kehittämiseen</p>	Jatkuva	Kaupunkiympäristö toimiala, asuntojen rakennuttajat, ARA-yhteisöt, asuntosijoittajat	Asuntorakentamisen seuranta

<p>Tietoisuuden lisääminen erilaisista asumisen mahdollisuuksista</p>	<p>Tiedottaminen vuokra- ja omistusasumisen mahdollisuuksista</p> <p>Yhteistyö kansainvälisiä osaajia palkkaavien yritysten kanssa ja markkinointimateriaalin eri kieliversiot</p>	<p>Jatkuva</p>	<p>Kokkolan vuokra-asunnot, Welcome Office</p>	<p>Tehdyt vuokrasopimukset ja asuntokaupat</p>
<p>Asumistaitojen edistäminen</p>	<p>Asumisen neuvonta</p>	<p>Jatkuva</p>	<p>Kaupungin ja hyvinvointialueen kotoutumisen palvelut, Welcome Office, asumisneuvoja, Kokkolan vuokra-asunnot</p>	<p>Asumisen neuvontaan liittyvät asiakaskäynnit</p>
<p>Monipuolistuvan väestönkehityksen vaikutusten tunnistaminen</p>	<p>Väestönkehityksen seuranta, analysointi ja raportointi</p> <p>Eri tahojen tietoisuuden lisääminen väestönkehityksen trendeistä ja niiden vaikutuksista.</p> <p>Päätäjien informointi väestönkehityksestä</p>	<p>Jatkuva</p> <p>Vuosittain talousarvion yhteydessä</p>	<p>Elinkeinot ja kaupunkikehitys, paikkatietopalvelut yhteistyössä toimialojen kanssa</p>	<p>Muutokset väestönkehityksen tunnusluvussa</p>
<p>Väestöllisen segregaaation torjunta</p>	<p>Asuntojen etsiminen maahanmuuttajille koko kaupungin alueella</p> <p>Segregaatiokehityksen seuranta ja resurssien turvaaminen kehittämistoimien toteuttamiseksi</p>	<p>Jatkuva</p>	<p>Kaupungin toimialat, hyvinvointialue</p>	<p>Asuinalueiden sosioekonomisen tilanteen ja kehityksen seuranta</p>

Koulutus

Tavoite	Toimenpide	Aikataulu	Vastuutaho / Kumppanit	Mittari
Suomen / ruotsinkielen oppiminen ja omaksuminen	Perusopetukseen valmistava opetus Monikielinen joustava perusopetus	Jatkuva Jatkuva	Varhaiskasvatus, perusopetus	Oppilaiden kielitaitotaso
Peruskoulun päättötodistus ja siirtyminen toiselle asteelle	Tehostettu oppilaanohjaus SISU-hanke, hankkeisiin osallistuminen	Jatkuva 2022-2024	Perusopetus, Kpedu	Peruskoulun päättötodistus, toisen asteen opiskelupaikka ja ilman opiskelupaikkaa jääneet maahanmuuttajat
Polku opinnoista työelämään	Tutustumisvierailut työpaikkoihin (TET) Maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden harjoittelupaikkojen ja työssäoppimispaikkojen mahdollistaminen Positiivinen viestintä, onnistumistarinat, osaamisen markkinointi Tietoa koulutusohjelmista yrityksille, hankkeet	Opetussuunnitelman mukaan Jatkuva 2023-2026 Jatkuva	Perusopetus Kaupungin toimialat Sivistystoimi, kaupungin viestintä, KPEDU, Centria KPEDU, Centria, Yliopistokeskus Chydenius	Toteutuneet Tet-jaksot Toteutuneet harjoittelut kaupungin yksiköissä Toteutunut viestintä ja sen saama näkyvyys Tiedotteet ja tilaisuudet yrityksille
Suomen- ja ruotsinkielen osaamisen vahvistaminen	Kielitaidon testaaminen oppilaitoksissa Riittäviä ja monipuolisia kurssivaihtoehtoja kielenopiskeluun	Jatkuva	Oppilaitokset, Kokkolanseudun opisto, Kvarnen, työvoimakoulutukset ja kotoutumiskoulutukset	Osaamista mittaavat testit

Työelämä

Tavoite	Toimenpide	Aikataulu	Vastuutaho / Kumppanit	Mittari
Osaamisen markkinointi ja vahvistaminen	Työhönvalmennus, cv opastus, täsmäkurssit, yksilöllinen opastus	Jatkuva	Työllisyyspalvelut, Kokkolanseudun opisto, kaupungin koto-tiimi, Welcome Office, Centria, Kpedu, järjestöt	Valmennukseen osallistuneiden määrä, työelämään tai koulutukseen ohjautuneet.
Työelämän moninaisuuden edistäminen	Rekrytapahtumat Kokkola Works Anonyymi rekrytointi Yritysten monikulttuurisuuden edistäminen	Vuosittain Jatkuva Jatkuva	Työllisyyspalvelut, oppilaitokset, järjestöt Kaupungin toimialat, henkilöstöpalvelut Yritykset, Kpedu, Centria hankkeet	Toteutuneet tapahtumat Toteutuneet rekrytoinnit
Työvoiman ulkopuolella olevat työelämään	Puolisotyöpaikat Perheenyhdistämisen kautta tulleiden henkilöiden ohjaus työelämään ja muihin tarvittaviin palveluihin Työelämäorientaatio työelämän ulkopuolella oleville	Jatkuva Jatkuva	Työllisyyspalvelut, henkilöstöpalvelut, Kosek, yritykset, järjestöt, hyvinvointialue, Welcome Office Työllisyyspalvelut, kototiimi	Työllistyneet, TEM kuntatilasto, ulkomaalaisten aktivointi-aste Työelämäkoulutuksiin osallistuneet

Terveys ja hyvinvointi

Tavoite	Toimenpide	Aikataulu	Vastuutaho / Kumppanit	Mittari
Hyvien väestösuhteiden edistäminen	<p>Syrjinnän tunnistaminen ja siihen puuttuminen</p> <p>Syrjinnän tunnistamiseen ja siihen puuttumiseen, syrjäytymiseen ja osattomuuteen liittyvän osaamisen vahvistaminen henkilöstökoulutuksina</p> <p>Ihmiskaupan uhrien tunnistaminen ja ohjaus palveluihin</p>	<p>Jatkuva</p> <p>Esihenkilöt suorittavat monimuotoisuuskoulutuksen 2023</p> <p>Henkilöstö suorittaa monimuotoisuuskoulutuksen 2023-2026</p>	<p>Koko kaupunkiorganisaatio, monikulttuurisuusneuvosto yhteistyössä Pohjanmaan ETNO:n kanssa</p> <p>Henkilöstöpalvelut</p>	<p>Tehtyjen ilmoitusten lukumäärä</p> <p>Koulutuksen suorittaneiden lukumäärä</p> <p>Tapausten lukumäärä</p>
Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen	<p>Ystävä ja ystäväperhetoiminnan edistäminen</p> <p>Tietoiskut hyvinvoinnin eri osa-alueista kaupunkiorganisaation eri toimipisteissä</p> <p>Kaupunkilaisten ja maahanmuuttajien vuoropuhelun edistäminen</p> <p>Palveluiden ja hoitojen saaminen äidinkielellä / englanniksi Oikeus ja velvollisuus tulkkaukseen</p>	<p>Selvitys toiminnan aloittamisen edellytyksistä 2023</p> <p>2023-2026</p> <p>Jatkuva</p>	<p>Monikulttuurisuusneuvosto, Centria, järjestöt, urheilu- ja kulttuuriseurat, hyvinvointialue, seurakunnat</p> <p>Kaupungin toimialat, Welcome Office, hyvinvointialue</p> <p>Kaupunki, järjestöt</p> <p>Hyvinvointialue, kaupunki</p>	<p>Toiminnan järjestämisen mahdollisuus tutkittu, ja/tai toiminta suunniteltu</p> <p>Toteutuneet tietoiskutapahtumat ja niihin osallistuneet, asiakaskyselyt</p> <p>Toteutuneet tapahtumat</p> <p>Tulkkausten määrä ja kustannukset</p>
Tiedonsaannin ja palvelujen saavutettavuuden edistäminen	<p>Welcome Office toiminnan tuuksi tekeminen</p>	<p>2023-2026</p>	<p>Welcome Office, kaupungin toimialat osaltaan, kototiimi, oppilaitokset, hyvinvointialue, VOK</p>	<p>Neuvontaa hakeneet asiakkaat</p>

	<p>Kaupungin viestintäkanavien hyödyntäminen</p> <p>Kansallisten www-sivujen tuuksi tuominen (infoFinland, Migri, ministeriöt)</p>	<p>Jatkuva</p> <p>Jatkuva</p>	<p>Kaupungin kaikki toimialat</p> <p>Welcome Office, kototiimi, markkinointi- ja viestintä, järjestöt (SPR, MLL, Kosti ry)</p>	<p>Maahanmuuttajataustaiset huomioitu (selkokieli, englanti)</p> <p>Sivuilla kävijät</p>
<p>Toimiva yhteistyö hyvinvointialueen kanssa</p>	<p>Yhtenevät toimintatavat ja tiedottaminen yhteisistä toimintatavoista</p> <p>Maahanmuuttajien vastaanoton ja alkuvaiheen palveluiden turvaaminen</p> <p>Säännöllinen ja toimiva vuoropuhelu kaupungin ja hyvinvointialueen välillä</p> <p>Monialaiset alkuhaastattelut, alkukartoitukset ja kotoutumissuunnitelmat ja näiden seuranta yhteistyössä kotolaisissa määrättyjen tahojen kanssa. Kotoutumisen palvelutarpeen arviot ja sosiaalihuoltolainsäädännön palvelutarpeen arviot</p>	<p>2023-2026</p> <p>Jatkuva</p> <p>Jatkuva</p> <p>Jatkuva</p>	<p>Kototiimi, hyvinvointialue, ely</p> <p>Kototiimi yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa, VOK</p> <p>Kaupungin ja hyvinvointialueen yhteistyöryhmä</p> <p>Kaupungin ja HVA:n kotoutumisen toimijat</p>	<p>Toteutuneet yhteistyötilaisuudet</p> <p>Kotoutumispalveluiden maahantulijoiden vastaanotto toiminnassa</p> <p>Henkilöstön saumaton yhteistyö ja vuoropuhelu säännöllistä</p> <p>Asiakkaiden sujuva palvelu ilman väliinputoamia</p>
<p>Hyvinvointia ja terveyttä sekä itsehoidollisia taitoja koskevan osaamisen vahvistuminen</p>	<p>Lapsiperheiden kohtaaminen ja infot</p> <p>Hyvinvointi- ja mielenterveysinfot ja monikieliset viestintämateriaalit</p>	<p>Jatkuva</p> <p>Jatkuva</p>	<p>Sivistyspalvelut, kototiimi, hyvinvointialue, järjestöt</p> <p>Kototiimi, hyvinvointialue oppilaitokset, järjestöt (Paloma)</p>	<p>Maahanmuuttajataustaisen osuus kohtauspaikkatoiminnan kävijämäärästä, järjestetyt infotilaisuudet</p> <p>Toteutuneet tilaisuudet</p>

Sosiaaliset suhteet

Tavoite	Toimenpide	Aikataulu	Vastuutaho / Kumppanit	Mittari
Kaksisuuntaisen kotoutumisen tukeminen	Kannustetaan monikulttuuristen tapahtumien järjestämiseen	Jatkuva	Kaupungin toimialat, monikulttuurisuusneuvosto, yhdistykset, seurakunnat, oppilaitokset	Toimintaa järjestävät, toimintaan osallistuneet
	Monialainen verkostoyhteistyö ja sen koordinointi	Jatkuva	Kototiimi	Mukana olevien kumppaneiden määrä
	Eri kielillä järjestetyt infot	Jatkuva	Kototiimi, Welcome Office, VOK, HVA	Infojen määrä ja osallistuneet
Osallisuuden edistäminen	Tapahtumat / messut	2023-2026	Kototiimi, monikulttuurisuusneuvosto, Welcome Office, yhdistykset, oppilaitokset	Toteutuneet tapahtumat
	Yhteiskuntaorientaatio	Jatkuva	Kaupunki, HVA ja muut tarvittaessa	Toimiva ja soveltuva malli
	Monikielinen tiedottaminen äänioikeudesta ja demokratiasta. Kaikenikäisten oikeuksista ja velvollisuuksista tiedottaminen (perhe, lapset, nuoret)	2023-2026	Kototiimi, kaupungin konsernihallinto ja -palvelut, Welcome Office, HVA, järjestöt	Toteutuneet tilaisuudet ja niihin osallistuneet
	Englanninkielen lisääminen monikulttuurisuusneuvoston toimintakieleksi ja monikulttuurisen jäsenistön nimeämisprosessin kehittäminen		Monikulttuurisuusneuvosto	Englannin kieli käyttöön otettu ja monikulttuurisuusneuvoston toimintäsääntö tarkistettu
Kansainvälisten asukkaiden yhteistoiminnan edistäminen			Monikulttuurisuusneuvosto, järjestöt	Englanninkieliset kerhot, järjestötoiminta

Lasten ja nuorten palvelut

Tavoite	Toimenpide	Aikataulu	Vastuutaho / Kumppanit	Mittari
Harrastamisen mahdollistaminen	Harrastamisen Suomen malli	Jatkuva	Opetustoimi, liikuntapalvelut, nuorisopalvelut	Järjestetyt kerhot ja toimintaan osallistuneet
	Vähävaraisten perheiden lasten harrastustoimen tukeminen	Jatkuva	Sivistystoimialan lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointirahasto ja muut rahoituslähteet	Hyvinvointirahastosta myönnettyjen avustusten määrä
	Perheiden neuvonta ja tukeminen harrastustoiminnassa	Jatkuva	Sivistystoimi, kototiimi, Welcome Office, kulttuuri- ja urheiluseurat, järjestöt	
Lasten ja nuortenosallisuuden edistäminen, syrjimisen ja kiusaamisen esto, syrjäytymisen riskin tunnistaminen ja estäminen. Mahdollisen traumaustan huomioiminen	Lapset ja nuoret näkyviksi palveluissa Matalan kynnyksen palvelut tuetuiksi (Apunappi, perhekeskuspalvelut, Koivutupa ym.)	Jatkuva	Sivistystoimi, kototiimi, HVA, nuorisopalvelut, järjestöt, VOK, hankkeet	Kouluterveyskyselyt, kaupungin ja HVA:n hyvinvointikertomukset, erilaiset hyvinvointikyselyt

Turvallisuus

Tavoite	Toimenpide	Aikataulu	Vastuutaho / Kumppanit	Mittari
Rinnakkaisyhteisöjen muodostumisen riskin tunnistaminen ja ennaltaehkäiseminen	Yhteiskuntataitojen vahvistaminen ja tiedonanto kansalaisoikeuksista ja -velvollisuuksista	Jatkuva	Kototiimi, VOK, Welcome Office, hyvinvointialue, oppilaitokset	Järjestetty yhteiskuntaorientaatio
Maahanmuuttaja tuntee olonsa turvalliseksi asuinpaikkakunnallaan	Viranomaisten osaamisen vahvistaminen	Jatkuva	Kokkolan kaupunkiorganisaatio	Ei rinnakkaisyhteisöjä
	Määritellään rinnakkaisyhteisö	2023-2026	Turvallisuusyhteistyö kotitiimin, vastaanottokeskuksen, poliisin ja hyvinvointialueen kesken	Yhteinen käsitys rinnakkaisyhteisöstä

	Asiakkaiden osallisuuden lisääminen	Jatkuva	Sivistystoimi, kototiimi, HVA, nuorisopalvelut, järjestöt, VOK, hankkeet	Kouluterveyskyselyt, kaupungin ja HV:n hyvinvointikertomukset, erilaiset hyvinvointikyselyt
Maahanmuuttajien hyväksikäytön ehkäiseminen	Viranomaisten osaamisen vahvistaminen	Jatkuva	Koko kaupunkiorganisaatio, HVA, poliisi, muut viranomaiset	Hyväskäyttötapaukset tunnistetaan ja tiedetään toimintaohjeet
	Tiedottaminen työntekijän oikeuksista, Suomen lainsäädännöstä ja palvelujen saatavuudesta	Jatkuva	Koko kaupunkiorganisaatio	Tiedottaminen ja näkyvyys
	Yhteistyön vahvistaminen viranomaisverkoston kanssa	Jatkuva	Kottiimi, Welcome Office, Vastanottokeskus, hyvinvointialue	Yhteistyötapaamiset
Kriisitietoisuuden vahvistaminen	Monikielisen kriisiviestinnän kehittäminen	2023-2026	Viestintäpalvelut, kaupunginkanslia, Welcome Office, kotiimi, hyvinvointialue	Monikieliset ja selkokieliset varautumisohjeet ja mahdollisen kriisin sattuessa toimintaohjeet

Seuranta

Tavoite	Toimenpide	Aikataulu	Vastuutaho / Kumppanit	Mittari
Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Tiedonkeruu vuosittain, toiminnan vaikuttavuuden arviointi ja jatkotoimista sopiminen sekä mittareiden vaikuttavuuden tarkastelu Kototiimin raportti kh:lle osana hyvinvointitaporttia	Jatkuva	Monikulttuurisuusneuvosto, hyte-ryhmä	Tavoitteiden toteutumisen seuranta ja uudelleenarviointi